

มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา

Course Specification

0106114 การรู้สารสนเทศดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์

Digital Information Literacy and Artificial Intelligence

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2568

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

0106114 การรู้สารสนเทศดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ 3(2-2-5)
Digital Information Literacy and Artificial Intelligence
บูรพวิชา : (ถ้ามี) -
ควบคู่ : (ถ้ามี) -

แนวคิด หลักการและความสำคัญของการรู้สารสนเทศ มาตรฐานการรู้สารสนเทศ ทักษะการรู้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์ การประเมิน การวิเคราะห์และการสังเคราะห์สารสนเทศดิจิทัล การเขียนรายงานและการอ้างอิง จริยธรรมในการใช้สารสนเทศดิจิทัล การนำเสนอและฝึกปฏิบัติ

Concepts, principles and the importance of information literacy, information literacy standards, Information literacy skills, digital information sources, Artificial intelligence, evaluation, analysis and synthesis of digital information, writing report and citing, integrity in digital information usage, giving presentation and practices.

2. ประเภทของรายวิชา

☒ วิชาเอกบังคับ

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อาจารย์ ดร.ปริญญา ขวัญเรียง
อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ ดร.ปริญญา ขวัญเรียง

4. ปีการศึกษา/ ภาคการศึกษา/ กลุ่มผู้เรียน

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 ชั้นปีที่ 1

5. สถานที่เรียน

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ ห้อง L512

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

วันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2568

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

- 1.1 เพื่อให้นิสิตเข้าใจแนวคิด หลักการ ความสำคัญของการรู้สารสนเทศ ปัญหาประติษฐ์ และมาตรฐานการรู้สารสนเทศ
- 1.2 เพื่อให้นิสิตสามารถประยุกต์ใช้ทักษะการรู้สารสนเทศและทักษะปัญหาประติษฐ์ได้อย่างเหมาะสม
- 1.3 เพื่อให้นิสิตสามารถเข้าถึงแหล่งสารสนเทศ การประเมินสารสนเทศ วิเคราะห์และสังเคราะห์สารสนเทศ รวมทั้งสามารถเลือกใช้สารสนเทศดิจิทัลที่มีคุณภาพได้
- 1.4 เพื่อให้นิสิตเข้าใจหลักการเขียนการอ้างอิงและการใช้ปัญหาประติษฐ์อย่างมีจริยธรรม

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในการเตรียมความพร้อมในการนำความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ ความสำคัญของการรู้สารสนเทศและปัญหาประติษฐ์ มาตรฐานการรู้สารสนเทศ ทักษะการรู้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ การประเมิน การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์สารสนเทศ การใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรม การนำเสนอสารสนเทศที่ดีและการฝึกปฏิบัติ รวมทั้งการส่งเสริมการรู้สารสนเทศและปัญหาประติษฐ์เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนในรายวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย และสอดคล้องสถานการณ์ทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สนองต่อตลาดแรงงานด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ รวมทั้งพัฒนาให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552

3. ผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา (Course Learning Outcomes: CLOs)

นิสิตที่ผ่านรายวิชานี้ สามารถ

1. อธิบายแนวคิด หลักการ ทักษะของการรู้สารสนเทศ และปัญหาประติษฐ์ได้
2. ประเมิน วิเคราะห์และการสังเคราะห์สารสนเทศ และปัญหาประติษฐ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพได้
3. ใช้สารสนเทศและปัญหาประติษฐ์อย่างมีจริยธรรม เช่น การเขียนรายงาน และโดยมีการอ้างอิงแหล่งที่มาได้

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย	ภาคปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง
จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 2 x 15 สัปดาห์	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 2 x 15 สัปดาห์	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 5 x 15 สัปดาห์

คำชี้แจง : ภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์และช่องทางที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

2.1 จัดให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มตามความต้องการของนิสิตสัปดาห์ละ 1-2 ชั่วโมง

2.2 ให้คำปรึกษา ตอบข้อสงสัยหรือตอบคำถามผ่านทาง Line, E-mail, Facebook และโทรศัพท์

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1-2	แนะนำรายวิชา มคอ.3 ปรัชญา PLOs ของหลักสูตร การอุทิศตน แนวคิด หลักการและความสำคัญของการรู้สารสนเทศ	4	4	ชี้แจงและแนะนำรายวิชาพร้อมข้อตกลงเบื้องต้น บรรยาย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ มอบหมายงาน Power Point สื่อมัลติมีเดีย	อ.ดร.ปริญญา ขวัญเรียง
3-4	มาตรฐานการรู้สารสนเทศและทักษะการรู้สารสนเทศ	4	4	บรรยาย ฝึกปฏิบัติ กิจกรรมกลุ่ม Power Point สื่อมัลติมีเดีย	อ.ดร.ปริญญา ขวัญเรียง
5-6	แหล่งสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศดิจิทัล	4	4	บรรยาย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ กิจกรรมกลุ่ม Power Point สื่อมัลติมีเดีย	อ.ดร.ปริญญา ขวัญเรียง
7-8	แนวคิด หลักการและความสำคัญของปัญญาประดิษฐ์	4	4	บรรยาย ฝึกปฏิบัติ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ กิจกรรมรายบุคคล Power Point สื่อมัลติมีเดีย	อ.ดร.ปริญญา ขวัญเรียง
9	สอบกลางภาค				
10-11	ทักษะการรู้ปัญญาประดิษฐ์และข้อควรระวังในการใช้ปัญญาประดิษฐ์	4	4	บรรยาย กรณีศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ข้อควรระวังในการใช้ปัญญาประดิษฐ์ กิจกรรมรายบุคคล Power Point สื่อมัลติมีเดีย	อ.ดร.ปริญญา ขวัญเรียง
13	การประเมิน การวิเคราะห์และการสังเคราะห์สารสนเทศ	2	2	บรรยาย อภิปราย กรณีศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประเมิน การวิเคราะห์และการสังเคราะห์สารสนเทศ Power Point สื่อมัลติมีเดีย	อ.ดร.ปริญญา ขวัญเรียง
14	การเขียนรายงานและการอ้างอิง	2	2	บรรยาย ฝึกปฏิบัติ กิจกรรมรายบุคคล Power Point สื่อมัลติมีเดีย	อ.ดร.ปริญญา ขวัญเรียง
15	จริยธรรมในการใช้สารสนเทศและสารสนเทศดิจิทัล	2	2	บรรยาย อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ Power Point สื่อมัลติมีเดีย	อ.ดร.ปริญญา ขวัญเรียง
16	นำเสนองาน สรุปบทเรียน	2	2	แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมแสดงความคิดเห็น สรุปบทเรียน	อ.ดร.ปริญญา ขวัญเรียง

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
17	สอบปลายภาค				
18					
รวม		30	30		

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- ☒ 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- ☒ 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- ☐ 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- ☐ 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- ☒ 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับในที่ตั้ง (on-site)
- ☐ 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- ☒ 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- ☒ 9. ส่งระดับชั้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- ☒ 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- ☐ 11. อื่นๆ ระบุ .....

3. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	หัวเรื่อง/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ลักษณะการประเมิน	ลำดับที่ประเมิน	คะแนน
1	คุณธรรม จริยธรรม	การสังเกตพฤติกรรม	ทุกสัปดาห์	10
2	ความรู้ ความเข้าใจ	แบบทดสอบ สอบกลางภาค สอบปลายภาค	5-8,10-17	50
3	ความรับผิดชอบ	บันทึกการเข้าชั้นเรียน ผลงานผู้เรียน	ทุกสัปดาห์	10
4	ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ	ความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม ความร่วมมือ ผลงานผู้เรียน	3-16	30
คะแนนรวม				100

วิธีการตัดเกรด ☒ อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)

☐ อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลักและข้อมูลสำคัญ

นราธิป ปิตินบตี. (2567). การใช้ ChatGPT ในการสอนการรู้สารสนเทศ. **วารสารบรรณศาสตร์ มศว.** 17(2): 63-76.

เทอดศักดิ์ ไม่เท่าทอง. (2563). **ทักษะการรู้สารสนเทศในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: กรีน โน้ต พรินติ้ง เฮ้า.

ผจงจิตต์ ประทุมชาติ. (2559). **เอกสารประกอบการสอน วิชาการรู้สารสนเทศ**. อุตรธานี:

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.

วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง. (2561). **คู่มือพลเมืองดิจิทัล**. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.

ศศิรินทร์ เศรษฐวัฒน์บดี และคณะ. (2561). **ทักษะการรู้สารสนเทศ**. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี.

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน). (2562). **เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์สำหรับการบริหารงานและการบริการภาครัฐ**. ค้นเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2568, จาก

https://finearts.go.th/storage/contents/detail_file/3T3BbqLSIkxJNusM1rlahfEVieg9EG5sT62yyg3H.pdf

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

(2568). **คู่มือการใช้ AI สำหรับครู นักเรียน โรงเรียนและผู้ปกครองในประเทศไทย พ.ศ. 2568**.

ค้นเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2568, จาก

https://nitedcr1.go.th/wp-content/uploads/2025/03/OBEC-AI-Guidance_.pdf

Gilster, P. (1997). **Digital Literacy**. New York: John Wiley & Son.

Martin, A. (2006). **Literacies for the Digital Age**. (pp. 3-25). In Martin, A. & Madigan, D. (Eds.) **Digital Literacies for Learning**. London: Facet Pub.

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

ธิดา แซ่ซัน และทัศนีย์ หมอสอน. (2559). การรู้ดิจิทัล: นิยาม องค์ประกอบ และสถานการณ์ในปัจจุบัน. **วารสารสารสนเทศศาสตร์**. 34(4): 116-145.

พรชนิตว์ สีนาราช. (2560). ทักษะการรู้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้. **วารสารห้องสมุด**, 61(2): 76-92.

สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.

(2562). **หลักสูตรการเข้าใจดิจิทัลสำหรับพลเมืองไทย**. ค้นเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2568, จาก

<https://itm.eg.mahidol.ac.th/itm/wp-content/uploads/2020/04/MDES-ONDE--Digital-Literacy-หลักสูตรการเข้าใจดิจิทัลสำหรับพลเมืองไทย.pdf>

Pujari, R. L. (2018). **Digital Information Literacy: A Study of North Karnataka Degree College Faculty Members**. Retrieved on November 4, 2025, from <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/handle/10603/221515>

*****